

València, 06.10.09

SEMINARI INTERNACIONAL SOBRE
GESTIÓ INTEGRADA DE ZONES COSTANERES

Experts de la Universitat exigeixen més coordinació administrativa per a evitar desastres en el litoral com ara les inundacions o las pèrdues de platges

- **El professor Joaquín Farinós adverteix que els episodis habituals de gota freda haurien de frenar la urbanització i l'ocupació del litoral i les planes al·luvials en els espais de risc manifest.**
- **“Les polítiques públiques de recuperació de processos naturals de la costa són més barates a llarg termini que la construcció d'espigons o la regeneració artificial de platges”, segons el catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional Juan Antonio Barragán.**
- **El president de l'Associació de Geògrafs d'Espanya, Rafael Mata, recorda que en la construcció del litoral “han guanyat pocs i la hipoteca a llarg termini va a dificultar la superació de la crisi”**

“Ens trobem davant situacions greus de descoordinació administrativa per a escometre polítiques i lleis, com és el cas de les normes relatives a la protecció dels ecosistemes litorals”, ha argumentat avui el professor de Geografia de la Universitat de València Joaquín Farinós en la presentació del Seminari Internacional sobre Gestió Integrada de Zones Costaneres que acull aquesta entitat acadèmica fins dijous pròxim. Farinós, director de la trobada organitzada des de l'Institut Interuniversitari de Desenvolupament Local (IIDL), amb el suport del Ministeri de Ciència i Innovació, apuntava la necessitat dur a terme una revisió sobre instruments com ara la Llei de Costes del 1988 i davant el recent episodi d'inundacions a la Comunitat Valenciana ha asseverat: “No ens podem estranyar de fenòmens com la gota freda, habituals del nostre clima mediterrani, precisament aquest tipus de pluges torrencials haurien de limitar actuacions sobre el litoral o les planes al·luvials, ja que la seua ocupació provoca danys que s'haurien pogut prevenir”.

El catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat de Cadis Juan Antonio Barragán ha explicat que mentre “s'alteren processos naturals mitjançant la construcció o la falta de fiscalització sobre l'ús del territori, estem destruint els serveis naturals que aporten els ecosistemes costaners com és el cas de la protecció que exerceixen les dunes o les zones humides”. “Les conseqüències negatives de temporals

c/ Menéndez Pelayo, 5-baix
46010 València

tel. 963395000

fax 963395008

a/e. cdc@uv.es

o precipitacions en el Mediterrani no arriben per atzar sinó que són les conseqüències negatives de determinades intervencions territorials”, afegia. Barragán va insistir que les polítiques públiques de recuperació de processos naturals de la costa “són un bon negoci, molt més barats a llarg termini que la construcció d'espigons, esculleres o la regeneració artificial de platges”. A més, “no només s'ha d'avançar en coordinació d'administracions estatal, autonòmiques i locals, sinó també en cooperació i en cultura de participació, de fet, igual que existeix un Consell Nacional d'Aigua podria impulsar-se un organisme similar per a analitzar les polítiques públiques sobre la costa, amb el qual també s'evitarien conflictes territorials”.

LA PÈRDUA DE RIQUESA

El president de l'Associació de Geògrafs Espanyols i membre del Col·legi Oficial de Geògrafs, Rafael Mata, ha recordat que la costa és la faç d'un territori continental, per això, “la pèrdua de platges, maresmes, estuaris, aiguamolls o l'erosió costanera generen riscos naturals, a més, la bona gestió de la costa requereix una bona gestió del territori interior, de les conques hidrogràfiques”. Segons Farinós: “qualsevol actuació aigües amunt (embassaments, pèrdua de coberta vegetal o sòl, incendis, especulació, nous usos, etc) “genera una reducció de recursos, de patrimoni i de possibilitats de riquesa perquè l'acció predadora i tecnològica del territori passa factura”.

“Es diu que en el creixement urbanístic dels últims anys en la costa, en l'enrajolat del litoral, han guanyat molts –ajuntaments, empreses constructores, la indústria del turisme, etc-, però és una fal·làcia. Han guanyat pocs i la hipoteca que heretem tots, a llarg termini, és molt onerosa i, al mateix temps, dificulta la superació de la crisi”, explicava el també catedràtic d'Anàlisi Regionals Mata, qui esgrimia que ens trobem “en una crisi ambiental i territorial”.

Barragán insistia en aquest aspecte: “El disbarat urbanístic l'anem a pagar molt car”. I quant a les inundacions va considerar que s'han d'exigir responsabilitats perquè disposem de suficients normatives, però “les administracions han de vetlar per garantir la seguretat de les persones i posar ordre en el caos de la intervenció urbanística i litoral”.

Els experts que participen en el Seminari Internacional sobre Gestió Integral de Zones Costaneres en la Universitat de València també van insistir en l'agressió d'infraestructures marines. “Hem de tenir en compte l'impacte de la construcció de nous ports, de l'ampliació dels ja existents o de la construcció d'espigons, que afavoreixen l'erosió costanera, és a dir, la pèrdua de platges”. I no només això,

“l'alteració dels fons marins genera, alhora, conflictes en el sector pesquer”, subratllava Barragán.

EL MEDITERRANI: MÉS VULNERABLE AL CANVI CLIMÀTIC

Els experts també han destacat la importància d'aplicar la gestió integrada de les zones costanera per a “evitar els impactes del canvi climàtic, ja que la costa mediterrània, on encara prevalen les males pràctiques, és molt vulnerable a aquest fenomen”, ha afirmat Joaquín Farinós. Per la seua banda, Rafael Mata, manifestava la importància de l'escalfament global en el seu vessant “tant de model territorial com en el funcionament del sistema socioeconòmic perquè el canvi climàtic és un problema humà i econòmic de primera magnitud”.

“Hem avançat en la teoria de la gestió integrada de gestió litoral, que emana d'una recomanació de la Unió Europea de 2002, però falten accions i declaracions que acompanyen el paper”, conclou Barragán. Una mostra d'aquest desequilibri entre ciència i política és que la majoria d'estratègies autonòmiques i l'estatal per a plantar cara al canvi climàtic “no tenen en compte la costa, mentre que la Comunitat Valenciana va ser la primera autonomia a disposar d'una estratègia de gestió integrada del litoral que mai s'ha posat en pràctica”.

Més informació i fotografies:*

www.iidl.es

* Maria Josep Picó i Garcés

Universitat de València

Càtedra de Divulgació de la Ciència

+34 96 339 50 06 // 661 74 20 21

m.josep.pico@uv.es